

Onderzoek Orthopedische Schoentechniek
rapport voor het Meld- en expertisepunt specialistisch vakmanschap

17 december 2018
K. Hagens
K. Slot
S. Koopman

Inhoud	pagina
Samenvatting en conclusies	1
1. Inleiding	3
1.1 Onderzoeksopzet en statistische betrouwbaarheid van de resultaten	3
1.2 Dit rapport	3
2. De samenstelling van het personeelsbestand	4
2.1 De bedrijven naar sector	4
2.2 Totaal aantal medewerkers per bedrijf	4
2.3 Verdeling van medewerkers over werkplaats en paskamer	5
3. Vereiste opleidingsniveaus	6
3.1 Uitgevoerde taken in de werkplaats en de paskamer	6
3.2 Vereiste opleidingsniveaus	7
3.2.1 Vereist opleidingsniveau voor de werkplaats	7
3.2.2 Vereist opleidingsniveau voor de paskamer	8
4. De behoefte aan MBO- en HBO-opleidingen	10
4.1 De behoefte aan MBO-BBL-opleidingen	10
4.2 De behoefte aan MBO-BOL-opleidingen	11
4.3 De behoefte aan HBO-opleidingen	13
4.4 Opleidingen die men mist	15
5. Opleiding, in- en uitstroom per functie	16
5.1 De functies in de werkplaats	16
5.2 De functies in de paskamer	17
5.3 Totaaloverzicht	18
6. Perspectieven BBL-leerlingen	19
7. Ervaring met en tevredenheid over de beroepsopleidingen	20
7.1 De MBO-4 opleiding	20
7.2 De HBO-opleidingen	21
8. Gebruik en tevredenheid bijscholingsaanbod	23
8.1 De BCB-cursussen	23
8.2 De cursussen van DHTA	24
8.3 De cursussen van Fontys	26
8.4 Het bijscholingsaanbod in het algemeen	27
9. Belangrijke ontwikkelingen in de komende 5 jaar	28
9.1 Voor de werkplaats	28
9.2 Voor de paskamer	29
10. Overige opmerkingen van de bedrijven	31

Samenvatting en conclusies

De opleidingsbehoefte voor werk in de werkplaats

Van de mensen die werken in de werkplaats is niet helemaal duidelijk welk deel een op dit beroep gerichte MBO- of HBO-opleiding heeft. Dit aandeel ligt tussen 40% en 90%.

Bijna de helft van de bedrijven (40%) vindt een opleiding op MBO-4 niveau nodig voor werk in de werkplaats. Bedrijven noemen echter ook andere opleidingsniveaus, zoals MBO-3 (28%), MBO-2 (15%) of BCB-cursussen (15%).

Bijna tweederde van de bedrijven geeft aan dat men een MBO-vakopleiding wenselijk vindt **voor** dit werk, maar omdat men deze mensen niet kan vinden, neemt men andere mensen aan en leidt deze op. Minder dan de helft (43%) vindt een mbo-vakopleiding niet nodig en zegt prima uit de voeten te kunnen met mensen zonder vakopleiding. Een derde (35%) vindt dat mensen vooral BCB-cursussen moeten volgen om te kunnen werken in de werkplaats.

Bedrijven hebben voor werk in de werkplaats vooral behoefte aan een MBO-opleiding op niveau 4, die de leerling-werknemer alle elementen van het vak leert. Dat neemt niet weg, dat 60% van de bedrijven open zou staan voor leerlingen van een BOL-2 of BOL-3 opleiding, indien die voor orthopedische schoentechniek beschikbaar zou zijn.

Ruim een kwart van de medewerkers in de werkplaats heeft beroepsgerichte cursussen gevolgd (BCB, Fontys, DHTA e.a.).

Het personeelsverloop is beperkt, maar er is wel sprake van een personeelstekort. De verwachte uitstroom in het 4^e kwartaal 2018 en 2019 tezamen bedraagt 4% van de huidige personeelscapaciteit. Daar staat een gewenste instroom van nieuwe medewerkers tegenover van 5%. Daarnaast willen bedrijven jonge mensen in laten stromen via een BBL-stageplek. Deze gewenste instroom bedraagt 7%.

Met betrekking tot de behoefte aan opleidingen kan worden geconcludeerd, dat er een beperkte maar duidelijke behoefte (tekort) aan personeel bestaat, en dat deze kan worden ingevuld met een MBO-4 BBL opleiding, maar ook met MBO-2, -3 en -4 BOL-opleidingen.

De opleidingsbehoefte voor werk in de paskamer

De scholingsgraad van mensen die werkzaam zijn in de paskamer is hoog; 98% heeft een op het vak gerichte beroepsopleiding.

De helft van de bedrijven vindt MBO-4 niveau voldoende voor zelfstandig werk in de paskamer. Een HBO-opleiding vindt men hiervoor niet nodig. Ruim een kwart (28%) vindt een HBO-opleiding wel nodig. 17% vindt een HBO-opleiding wenselijk, maar vindt dat een MBO-4 opleiding ook voldoende is.

Ruim een derde (37%) van de bedrijven zou voor werk in de paskamer openstaan voor gediplomeerden van een BOL-4 opleiding Orthopedische Schoentechniek, indien zo'n opleiding beschikbaar zou zijn.

17% van de medewerkers in de paskamer heeft beroepsgerichte cursussen gevolgd. De bedrijven verwachten in het laatste kwartaal van 2018 en in 2019 een uitstroom van 2%. Men hoopt in deze periode een instroom te realiseren van 6%. Daarnaast wil men volgend schooljaar een beperkt aantal BBL-leerlingen opnemen (2%).

Geconcludeerd kan worden dat er ook voor de paskamerfuncties een duidelijke maar beperkte personeelsbehoefte bestaat. Deze kan worden ingevuld met een MBO-4 BBL-opleiding of met HBO-opgeleiden. Bedrijven staan voor paskamerfuncties ook beperkt open (37%) voor afgestudeerden uit een eventueel in te richten MBO-4 BOL-opleiding Orthopedische Schoentechniek.

De baankansen voor de huidige leerlingen inde BBL niveau 4 opleiding zijn goed. Na diplomering willen vrijwel al hun werkgevers hen in dienst nemen.

Tevredenheid over de opleidingen

De tevredenheid over de opleidingen en cursussen is over het algemeen hoog. Onderstaand schema geeft een overzicht van de tevredenheid.

Overzicht tevredenheid bedrijven over opleidingen

Opleiding	Percentage bedrijven dat tevreden of zeer tevreden is
MBO-4 BBL-opleiding	27%
HBO-opleidingen	69%
BCB-cursussen	75%
DHTA-cursussen	70%
Cursussen Fontys	57%

65% van de bedrijven kan alle opleidingen vinden die men nodig heeft.

Nieuwe eisen aan kennis en vaardigheden

Belangrijke nieuwe vaardigheden voor de werkplaats in de komende vijf jaar zijn volgens de bedrijven de volgende.

- Door digitalisering moeten medewerkers veel meer werkzaamheden via de computer kunnen uitvoeren, zoals leesten maken.
- Printtechniek 3D.
- Technisch onderlegd zijn, weten hoe de techniek in elkaar zit en hoe je die kunt toepassen en beïnvloeden.

Bedrijven verwachten dat de volgende vaardigheden de komende vijf jaar belangrijker worden voor het werk in de paskamer.

- Digitalisering, nieuwe digitale technieken.
- Zelfmanagement, persoonlijk leiderschap.

1. Inleiding

1.1 Onderzoekopzet en statistische betrouwbaarheid van de resultaten

Het Meld- en expertisepunt specialistisch vakmanschap heeft Rijnland Advies opdracht gegeven een arbeidsmarktverkenning uit te voeren om te komen tot een gedegen basis voor een duurzaam opleidingsarrangement voor de Orthopedische Schoentechniek.

De situatie met betrekking tot de opleidingen is in het kort als volgt. MBO-opleidingen Orthopedische Schoentechniek worden uitgevoerd door DHTA in Utrecht. DHTA biedt drie opleidingen aan, te weten Schoentechnisch voorzieningenmaker niveau 2, Leestenmaker niveau 3 en Orthopedisch Schoentechnicus niveau 4. Deze opleidingen hebben op dit moment 19 studenten, allen in de niveau 4 opleiding. Daarnaast is er een uitgebreid cursorisch bijscholingsaanbod beschikbaar; het Branche Cursorisch Beroepsonderwijs (BCB) via NVOS-Orthobanda en vakgerichte cursussen bij FONTYS, ISPO en DHTA. Daarnaast publiceert branchevereniging NVOS-Orthobanda een lijst van door de branche erkende opleiders.

Deze rapportage geeft de resultaten weer van het onderzoek. Naast de opdrachtgever (het Meld- en expertisepunt specialistisch vakmanschap) hebben NVOS-Orthobanda en de Dutch HealthTec Academy (DHTA) inhoudelijke bijdragen geleverd aan het onderzoek.

Voor het onderzoek zijn alle bedrijven benaderd in het bestand van erkende leerbedrijven voor de opleidingen Orthopedische Schoentechniek. Dit bestand bevat 108 bedrijven. Aan het onderzoek hebben 40 bedrijven meegewerkt. De data zijn verzameld in twee ronden. Eerst is een beperkte telefonische enquête uitgevoerd. Deze leverde een respons op van 19 bedrijven. Vervolgens is een identieke vragenlijst online uitgezet. 21 bedrijven hebben deze vragenlijst ingevuld. De respons van 40 bedrijven op een totaal van 108 levert een maximale onnauwkeurigheidsmarge op van 12%. Dit geldt in de sociale wetenschappen als een lage maar acceptabele statistische betrouwbaarheid.

1.2 Dit rapport

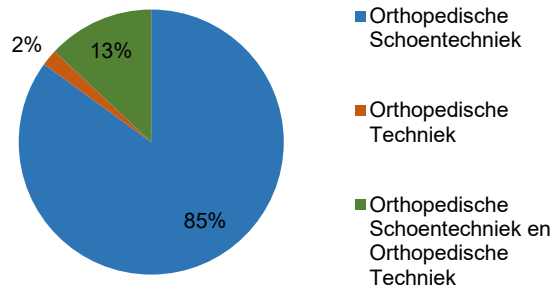
Hoofdstuk 2 behandelt de samenstelling van het personeelsbestand. De visie van bedrijven op de vereiste opleidingsniveaus voor functies in de werkplaats en de paskamer wordt behandeld in hoofdstuk 3. De behoefte van de bedrijven aan vakopleidingen (MBO en HBO) wordt beschreven in hoofdstuk 4. Hoofdstuk 5 gaat in op de opleidingsgraad en de verwachte in- en uitstroom in de functies in de werkplaats en de paskamer. De baanperspectieven voor leerlingen in de huidige BBL-niveau 4 opleiding worden behandeld in hoofdstuk 6. Hoofdstuk 7 beschrijft de tevredenheid van de bedrijven over de huidige MBO- en HBO-beroepsopleidingen. Hoofdstuk 8 behandelt het gebruik dat bedrijven maken van de verschillende aanbieders van bijscholing en hun tevredenheid over dit bijscholingsaanbod. De verwachtingen van de bedrijven ten aanzien van ontwikkelingen in het vak en de vereiste kennis en vaardigheden worden behandeld in hoofdstuk 9. Hoofdstuk 10 geeft een overzicht van eventuele overige opmerkingen die de bedrijven hebben gemaakt.

2. De samenstelling van het personeelsbestand

2.1 De bedrijven naar sector

De meeste bedrijven die deelnamen aan het onderzoek rekenen zichzelf tot de Orthopedische Schoentechniek en de Orthopedische techniek.

In welke sector voert uw bedrijf werkzaamheden uit?



2.2 Totaal aantal medewerkers per bedrijf

De bedrijven die meewerkten aan het onderzoek hebben tezamen 1.024 personen in dienst (exclusief leerlingen op een leerwerkplek en ingehuurd arbeidskrachten zoals uitzendkrachten), gemiddeld 25,6 personen per bedrijf. De branche is kleinschalig, meer dan de helft van de bedrijven heeft minder dan 10 werknemers.

Aantal medewerkers in dienst

Aantal vakvolwassen medewerkers		
	Aantal	%
0-5	14	35,0%
6-10	8	20,0%
11-20	8	20,0%
21-50	6	15,0%
Meer dan 50	4	10,0%
Totaal	40	100,0%

In totaal hebben de bedrijven 869 fulltime equivalenten aan personen in dienst, gemiddeld heeft men 21,7 fte per bedrijf.

Fulltime equivalenten aan medewerkers in dienst

FTE vakvolwassen medewerkers		
	Aantal	%
0-5	17	42,5%
6-10	9	22,5%
11-20	6	15,0%
21-50	4	10,0%
Meer dan 50	4	10,0%
Totaal	40	100,0%

2.3 Verdeling van medewerkers over werkplaats en paskamer

Van de medewerkers in dienst, die werken in de werkplaats en/of de paskamer, werkt globaal de helft (47%) alleen in de werkplaats. 16% werkt zowel in de werkplaats als de paskamer. Ruim een derde werkt hoofdzakelijk in de paskamer.

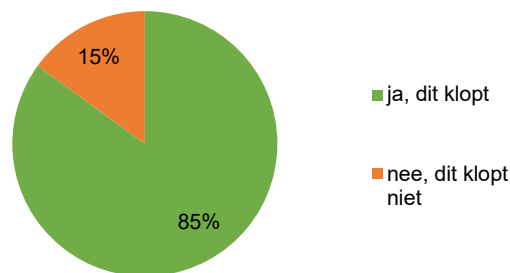
<i>Functiecategorie</i>	<i>Aantal</i>	<i>Percentage</i>	<i>Gemiddeld per bedrijf</i>
Medewerkers die alleen in de werkplaats werken	315	47%	7,9
Medewerkers die zowel in de werkplaats als in de paskamer werken	108	16%	2,7
Medewerkers die hoofdzakelijk in de paskamer werken	252	37%	6,3
Totaal werkplaats en paskamer	675	100%	16,9

3. Vereiste opleidingsniveaus

3.1 Uitgevoerde taken in de werkplaats en de paskamer

Getoetst is of het profiel van het KD op hoofdlijnen klopt met de perceptie van de bedrijven. Dit is inderdaad het geval.

Stelling: Taken die in de werkplaats worden uitgevoerd zijn het vervaardigen van orthopedische voet-/schoenvoorzieningen en leesten maken.

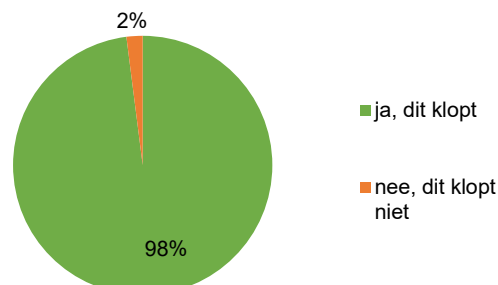


Toelichting van de bedrijven

- Aangevuld met aanpassingen en service (2x).
- Steunzolen, reparaties boven en onderwerken toevoegen (2x).
- Dit beeld is te beperkt. Het is meer dan dat. Het is ook aangepaste schoenen maken, schachten, patronen en reparaties.
- Wij maken de hele schoen met uitzondering van het schachten stikken.
- Schachten waar nodig.
- Leesten maken is uitbesteed.
- In de werkplaats worden alleen leestaanpassingen gedaan, de rest is uitbesteed.
- Vlos, proefschoenen.
- Orthopedische technieken.

Stelling: Taken die in de paskamer worden uitgevoerd zijn:

- De hulpvraag van de klant in kaart brengen, maat nemen, een opdracht voor de werkplaats maken en de uitvoering van die opdracht aansturen.
- De gezondheidstechnische voorzieningen passen, afleveren en nazorg verlenen aan de klant.



Toelichting van de bedrijven

- Aangevuld met adviezen geven over kleur, materiaal, soort schoen en steunzolen aanmeten.
- Aansturing van de werkplaats gebeurt niet door de paskamer medewerker. Er is een centrale werkplaats in Nederland.
- Daar komt bij het aansturen van externe bedrijven.
- Informatie naar zorgverzekeraars, communicatie met zorg en specialisten.

3.2 Vereiste opleidingsniveaus

3.2.1 Vereist opleidingsniveau voor de werkplaats

Bijna de helft van de bedrijven (40%) vindt een opleiding op MBO-4 niveau nodig voor werk in de werkplaats. Bedrijven noemen echter ook andere opleidingsniveaus, zoals MBO-3, MBO-2 of BCB-cursussen.

Opleidingsniveau nodig voor werk in de werkplaats

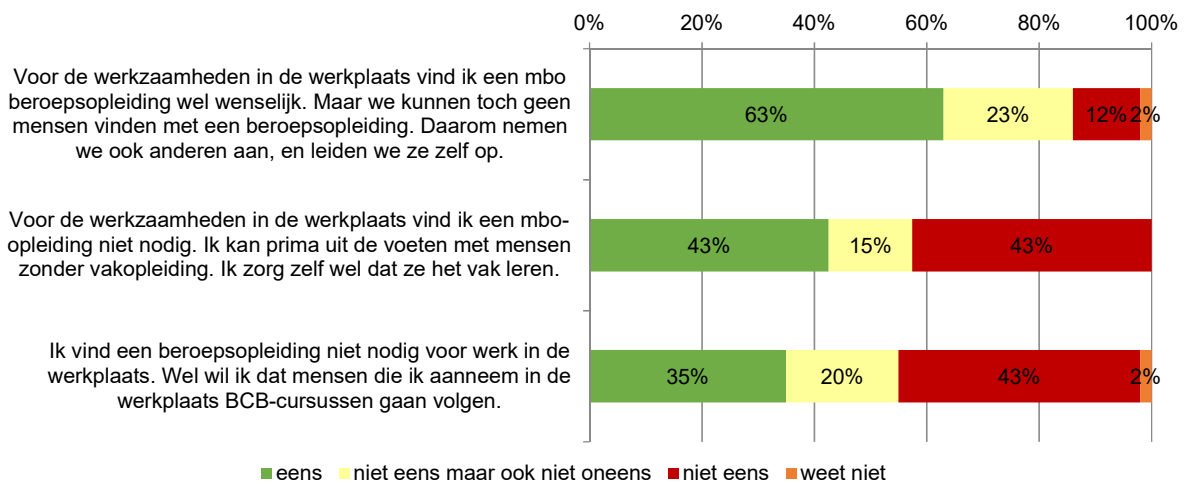
Opleidingsniveau		
	Aantal	%
MBO opleiding niveau 2	6	15,0%
MBO opleiding niveau 3	11	27,5%
MBO opleiding niveau 4	16	40,0%
BCB cursussen	6	15,0%
Anders	6	15,0%

Bij de categorie "Anders" geven de bedrijven de volgende toelichting.

- Alle niveaus zijn wenselijk, als ze maar enthousiast zijn en het vak willen leren.
- Alle niveaus afhankelijk van aansturing werkzaamheden.
- Je moet handig zijn met de handen, daar is geen niveau voor nodig. Het niveau van de opleidingen is zo slecht, maakt niet uit waar het vandaan komt
- Ook medische kennis is nodig.
- Opleiding is niet noodzakelijk, wel wenselijk. Ik wil praktisch intellect en interesse. Het is een schande dat de opleiding wordt uitgehold.

Bijna tweederde van de bedrijven vindt een MBO-vakopleiding wenselijk voor het werk in de werkplaats. Maar omdat men geen mensen met een MBO-opleiding kan vinden, neemt men andere mensen aan en leidt deze op. Minder dan de helft (43%) vindt een mbo-vakopleiding niet nodig en zegt prima uit de voeten te kunnen met mensen zonder vakopleiding. Een derde (35%) vindt dat mensen vooral BCB-cursussen moeten volgen om te kunnen werken in de werkplaats.

Stellingen



3.2.2 Vereist opleidingsniveau voor de paskamer

Aan de bedrijven is gevraagd: "Welk opleidingsniveau is volgens u vereist voor het werk in de paskamer, dat gericht is op het duidelijk krijgen van de behoefte van de klant, maat nemen, het maken van een opdracht voor de werkplaats, het aansturen van het uitvoeren van de opdracht en passen, afleveren en nazorg aan de klant?". De helft van de bedrijven vindt een MBO-4 opleiding nodig. Ruim een kwart vindt een HBO-opleiding van Fontys nodig. 12% vindt BCB-cursussen nodig.

Opleidingsniveau nodig in de paskamer		
	Aantal	%
MBO opleiding niveau 3	2	5,0%
MBO opleiding niveau 4	20	50,0%
HBO opleiding Fontys	11	27,5%
BCB cursussen	5	12,5%
Anders	6	15,0%

Bij de antwoordmogelijkheid "Anders" geven bedrijven de volgende toelichting.

- HBO opleiding met nieuwe technische vaardigheden.
- HBO-er doorgestroomd vanuit MBO.
- De normale opleiding schoentechniek in combinatie met de branche cursussen.
- De opleiding MBO is te weinig gericht op werken met de handen.
- MBO 4 (oude opleidingen) of HBO.
- Zij-instroom HBO opleidingen mens/bewegen gerelateerd.

4. De behoefte aan MBO-opleidingen

4.1 De behoefte aan MBO-BBL-opleidingen

Een meerderheid van de bedrijven (60%) heeft behoefte aan een MBO-BBL-opleiding die alle elementen van het vak bevat, zowel voor werk in de werkplaats als in de paskamer. Daarnaast geeft 23% aan dat men behoefte heeft aan de BCB-cursussen van de branche.

Aan wat voor BBL-opleiding op MBO-niveau heeft u behoefte?

	Opleiding op MBO niveau	
	Aantal	%
Een aparte opleiding voor Schoentechnisch voorzieningenmaker in de werkplaats	6	15,0%
Een opleiding voor Leestenmaker in de werkplaats, die ook de elementen van Schoentechnisch voorzieningenmaker bevat	6	15,0%
Een opleiding die alle elementen van het vak bevat, dus zowel het werk in de paskamer, als Leestenmaker als Schoentechnisch voorzieningenmaker	24	60,0%
Ik heb helemaal geen behoefte aan een vakopleiding op MBO-niveau	3	7,5%
BCB cursussen van de branche	9	22,5%
Een andere opleiding op MBO-niveau	7	17,5%

De bedrijven geven hierbij de volgende toelichting.

- BOL opleiding waarna het vak echt geleerd kan worden op het bedrijf. Vooraf binnen verschillende beroepen laten meelopen in bedrijf om gerichte beroepskeuze te maken. En vervolgens kennis aanvullen met BCB cursussen. (3x)
- We zijn een klein bedrijf, dus medewerker moet alle elementen kennen. MBO-4 is dan wenselijk. (2x)
- Door een opleiding op MBO die alle elementen bevat weet je vanuit de paskamer hoe het in de werkplaats werkt en andersom. Afstemming van werk levert nagenoeg nooit verspilling op daardoor. Het niveau op DHTA is slecht geweest. (2x)
- De BCB cursussen voor nascholing en zij instromers. (2x)
- Het moet een goede beroepsopleiding zijn met basis-schoenkennis, veel praktijk en algemene kennis zoals menselijk lichaam. Kijk naar België, een HBO opleiding en 2 jaar praktijk. Dat is een mooi systeem.
- In werkplaats specialisatie leestenmaker of schoentechnisch voorzieningmaker.
- HBO opleiding heeft te weinig praktijk.
- Praktijkgericht en goedkoop, belangrijk voor HBO-ers
- Goede opgeleide docenten vanuit de praktijk.
- Groeimogelijkheid in opleidingen, perspectief.
- MBO-4 opleiding voor de werkplaats.
- MBO+, theorie en praktijk, de basis leren.
- Alle niveaus zijn belangrijk, ik moet leerlingen afstoten omdat er geen opleiding is.
- BBL opleiden zou ik willen schrappen. BOL MBO opleiden tot handwerklieden voor de productfabricage. Paskamer niet op MBO geven (daarmee dus competentie profiel orthopedisch schoentechnicus vervallen: stapeling met BCB is niet meer aan de orde en slechts als assistent werken zal niet vaak geschieden in de bedrijven..). Deze overlaten aan

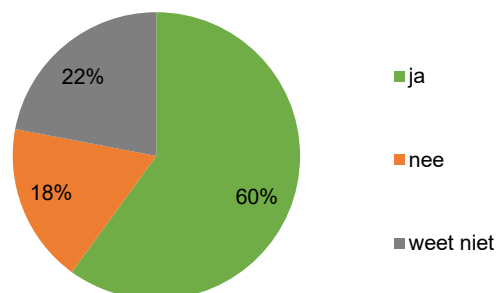
HBO opleidingen. Daarbij wel graag opgemerkt dat een grotere diversiteit van instroom gewenst is: dus niet alleen de Fontys 4-jarige opleiding maar ook zij-instroom mogelijk maken.

- Het is een belachelijke zaak dat de opleiding langzaam aan uitsterft. De aanvullende cursussen dienen te worden toegevoegd aan de opleiding. Zoals het nu gaat is te gek voor woorden. Mensen die hun diploma halen mogen niet zelfstandig in de paskamer. De 'grote' bedrijven hebben behoefte aan personeel dat 1 onderdeel beheerst. Maar als je dit vak op een juiste manier wil benaderen en uitoefenen dan heb je daar niet genoeg aan. Kennis is een groot goed in deze!
- Het is nodig voor mensen om geschoold te worden, om ze te trainen in denken en doen. Dit geeft waardering en niveau. Linksom of rechtsom het is me om het even, maar opleidingen met een goede kwaliteit en vaart leveren leerlingen op. MBO is prima, er moet vooral veel gedaan worden. HBO is leuk, maar niet persé nuttig voor een betere kwaliteit.
- Het werk in de behandelkamer richt zich met name op communiceren met patiënt en ketenpartners. Daarnaast het aansturen van administratie en productie en regievoering. Hiervoor is HBO werk- en denkniveau wenselijk.
- Rekening houdend met de digitalisering van de werkzaamheden.

4.2 De behoefte aan MBO-BOL-opleidingen

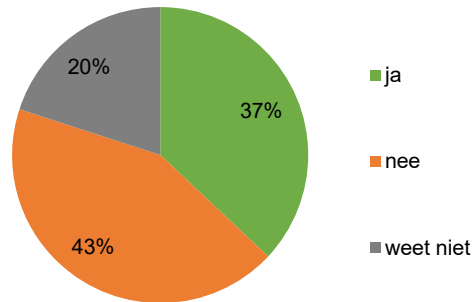
Tijdens de enquête is aan de bedrijven uitgelegd wat een BOL-opleiding is. Vervolgens is gevraagd of men voor functies in de werkplaats leerlingen met een vakgericht BOL-diploma op niveau 2 of 3 in aanmerking zou laten komen. 60% geeft aan dat dergelijke BOL-leerlingen in aanmerking zouden komen voor deze functies in de werkplaats. Bij 18% van de bedrijven zouden BOL-leerlingen niet in aanmerking komen voor deze functies.

Stel dat er zo'n BOL opleiding zou komen bij DHTA, voor functies in de werkplaats, dus op niveau 2 of 3, zouden leerlingen met een diploma van deze opleidingen dan in aanmerking komen voor vacatures in uw bedrijf?



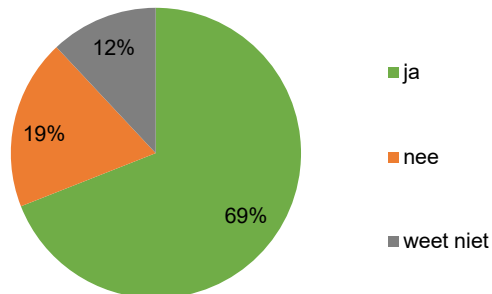
Ook is gevraagd of leerlingen uit een BOL-4 opleiding in aanmerking zouden komen voor functies in de paskamer. Bij ruim een derde (37%) van de bedrijven zouden deze leerlingen inderdaad in aanmerking komen voor functies in de paskamer. Bij 43% van de bedrijven niet.

Stel dat er zo'n BOL opleiding zou komen bij DHTA, voor werk in de paskamer op niveau 4, zouden gediplomeerde leerlingen van die opleiding dan in aanmerking komen voor vacatures in uw bedrijf?



Van de bedrijven bij wie vakopgeleide BOL-4 in aanmerking komen voor functies in de paskamer zou ruim tweederde (69%) deze leerlingen ook zelfstandig laten werken in de paskamer. Een vijfde (19%) zou dat niet doen.

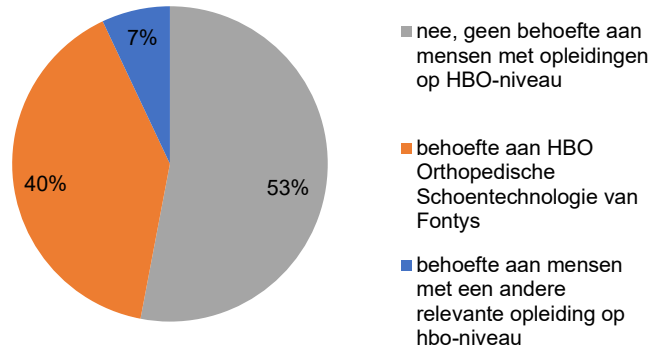
Zo ja, laat u die dan zelfstandig werken in de paskamer?



4.3 De behoefte aan HBO-opleidingen

De helft van de bedrijven (53%) geeft aan geen behoefte te hebben aan mensen met opleidingen op HBO-niveau. 40% heeft behoefte aan mensen met de HBO-opleiding Orthopedische Schoentechnologie van Fontys.

Heeft u behoefte aan mensen met opleidingen op HBO-niveau? Zo ja, welke?

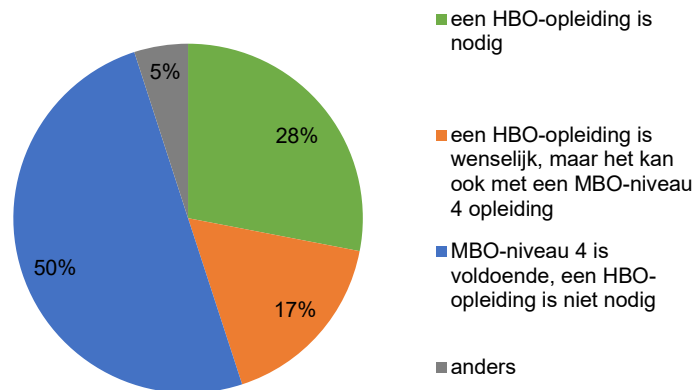


Bedrijven die behoefte hebben aan mensen met een andere opleiding op hbo-niveau, geven hierbij de volgende toelichting.

- HBO Fontys, maar wel anders ingericht, meer praktijk. (2x)
- HBO Bewegingstechnologie.
- HBO Bewegingstechnologie met MBO techniek.
- HBO Fontys is alleen voor grote bedrijven.
- Managementskills.
- CAD-design, innovatie op materiaal gebruik, product innovatie, proces versnelling, Lean.
- De huidige HBO Fontys af gestudeerde heeft nog minimaal 4 jaar nodig in de praktijk van een bedrijf om goed het vak te leren.
- Mensen met een HBO opleiding in de gezondheidstechnische hoek. Kan erg divers zijn, aangevuld met vakinhoudelijke cursussen.

De helft van de bedrijven vindt MBO-4 niveau voldoende voor zelfstandig werk in de paskamer. Een HBO-opleiding vindt men hiervoor niet nodig. Ruim een kwart (28%) vindt een HBO wel nodig. 17% vindt een HBO-opleiding hiervoor wenselijk, maar vindt dat een MBO-4 opleiding ook voldoende is.

Vindt u dat voor zelfstandig werk in de paskamer een opleiding op HBO-niveau nodig is, of kan dit ook gebeuren met een opleiding Orthopedisch Schoentechnicus MBO niveau 4?



De bedrijven lichten dit als volgt toe.

- Aspecten die je op HBO niveau nodig hebt zijn communicatie, analytisch denken, proactief en psychologie in de paskamer. (2x)
- Het denkniveau van HBO is handig en toepasbaar. Maar ze missen te veel technische skills. In kleine bedrijven gebeurt alles van A tot Z en dan is MBO beter toepasbaar.
- Ik heb jarenlange ervaring met MBO-4 en dit is prima.
- MBO en ervaring is voldoende.
- MBO opleiding is voldoende. Vul dit aan met training op communicatief vlak.
- De paskamer is niet de hele dag in gebruik, dus iemand moet alles kunnen. HBO-er is hiervoor te duur.
- Minimaal MBO plus BCB.
- Het MBO niveau van de opleiding is nu te laag en HBO heeft te weinig praktijkervaring.
- Niveau van zoon met cursussen is hoger dan net afgestudeerde MBO-er.
- Vanuit het hart een MBO-er, maar tegenwoordig is HBO verplicht in de paramedische sector.
- HBO opleiding met meer technische aspecten.
- Het is zinnig om op dit gebied HBO in het bedrijf te hebben. De rest kan MBO zijn.
- Het werk- en denkniveau van een HBO-er is nodig in de paskamer. Daarbij wordt hij geassisteerd door een MBO-er.
- In de huidige situatie van werken moeten back en frontoffice goed samenwerken. Uitbesteding aan derden kunnen HBO-ers beter.
- Het is me in het geheel niet duidelijk waarom er een HBO opleiding nodig is. Schoenmakers moeten schoenen maken, onderzoekers onderzoeken, het ministerie rapporten schrijven. Wat dieper op sommige onderdelen ingaan kan meer incidenteel. We hebben behoefte aan mensen die iets kunnen maken, hun vak verstaan en dat met zelfvertrouwen over de Bühne kunnen brengen en kunnen leveren.
- Ik heb al een aantal HBO studenten mee gehad na hun opleiding. De praktische kennis is ver onder de maat de MBO student heeft veel meer praktische kennis en vaardigheden. De

theorie kan gelijk zijn, de HBO student zal dit waarschijnlijk makkelijker op pakken. Maar waarom HBO als MBO student eigenlijk beter is opgeleid door zijn praktische ervaring?

- Omdat veel samen gewerkt wordt met Specialisten en uiteindelijk ook in de huidige tijd de Productie goed aangestuurd moet worden is het wel handig om een Concept uit te kunnen werken en ook goed op Papier gezet moet worden.
- Onze visie is dat de mensen uit de werkplaats ook in de paskamer werken en anders om. Wij vinden dat je de klant moet kennen om hun voorzieningen te kunnen maken.
- Zelfstandig werken in de paskamer in de huidige tijd is HBO niveau denken/werken. MBO-4 als assistent zou kunnen maar zal te weinig gevraagd worden en daarmee mogelijk onhaalbaar. MBO graag naar BOL vorm ombuigen. Niet het leren/werken combi vasthouden. 2 jaar BOL (productie/producten vervaardigen) dan keuze naar HBO of de werkplaats in.

4.4 Opleidingen die men mist

Bedrijven missen het volgende in het opleidingsaanbod.

- Fontys zij/instream frontoffice, omscholing en deeltijd HBO. (4x)
- Een goede opleiding op MBO-niveau. (3x)
- Alle niveaus MBO, dus 2, 3 en 4.
- MBO BOL vervaardigen orthopedische schoenen/producten.
- BBL-leerlingen.
- Cursussen branche zijn top.
- Meer technische vaardigheden in HBO.
- HBO opleiding waarin alle facetten van werkzaamheden in paskamer plus communicatie met verwijzers wordt geleerd.
- Post-HBO met meer diepgang in materie.
- WO zoals toegepaste physician assist.
- Praktische vaardigheden wordt gemist, vertaling naar de werkplaats.
- Opleiding op het gebied van wet- en regelgeving hulpmiddelen.
- Werkplaatstechniek krijgt te weinig aandacht. Wat de ziektekostenverzekering wel en niet vergoed.
- Digitaal leesten maken.
- Schachten maken.
- Innovatie op gebied materiaal/proces/ontwerp.

5. Opleiding, in- en uitstroom per functie

5.1 De functies in de werkplaats

In de functies in de werkplaats hebben de bedrijven in totaal 367 personen in dienst (vakvolwassen werknemers, met een vast of tijdelijk dienstverband of een oproep- of nulurencontract met uw bedrijf, geen leerlingen). Gemiddeld zijn er in de werkplaatsfuncties 9,2 personen per bedrijf werkzaam. Tweederde van de bedrijven (68%) heeft 0 tot en met 5 werkplaatsmedewerkers in dienst.

Aantal personen in dienst op functies in de werkplaats

Aantal medewerkers in de werkplaats		
	Aantal	%
0-5	27	67,5%
6-10	6	15,0%
11-20	4	10,0%
21-50	2	5,0%
Meer dan 50	1	2,5%
Totaal	40	100,0%

Van de mensen van wie inhoud en opleidingsniveau bekend zijn, heeft een groot deel een op het vak gerichte opleiding op MBO-niveau 2, 3 of 4 gevolgd.

Welke beroepsopleidingen hebben deze mensen?

<i>Beroepsopleiding</i>	<i>Aantal personen</i>	<i>Percentage</i>
Een op dit vak gerichte mbo-opleiding op niveau 2	36	10%
Een op dit vak gerichte mbo-opleiding op niveau 3	36	10%
Een op dit vak gerichte mbo-opleiding op niveau 4	51	14%
Een op dit vak gerichte hbo-opleiding	10	3%
Geen op dit vak gerichte mbo- of hbo-opleiding	19	5%
BCB cursussen van de branche	12	3%
Onbekend/weet niet	185*	50%
Anders, namelijk...	18	5%
<i>Totaal</i>	<i>367</i>	<i>100%</i>

* Eén van de bedrijven heeft 140 mensen met een MBO-opleiding, waarvan de inhoud en het specifieke niveau onbekend is. Een ander bedrijf heeft 25 mensen met MBO-opleiding met een onbekende inhoud en niveau.

Anders, namelijk:

- Bundesfachschnule in Duitsland
- Basisschool
- LBO
- Leerling met interne opleiding, gaat MBO doen als deze start

Van de 367 medewerkers in de functies in de werkplaats hebben er 99 vakgerichte cursussen of trainingen gevolgd. Dat is 27%.

De bedrijven verwachten volgend schooljaar, dus vanaf september 2019, 26 BBL-leerlingen in het bedrijf te zullen opnemen op een BBL-stageplek. Dat is gemiddeld 1,9 BBL-leerlingen per bedrijf.

De bedrijven verwachten dat in 2018 en 2019 16 personen in de werkplaatsfuncties - geen BBL-leerlingen - het bedrijf zullen verlaten. Dat is gemiddeld 2 per bedrijf.

De bedrijven verwachten in 2018 en 2019 19 personen - geen BBL-leerlingen - in de werkplaatsfuncties in dienst te zullen nemen. Dat is gemiddeld 1,1 medewerkers per bedrijf.

De resultaten op de bovenstaande vragen zijn samengevat in het schema in paragraaf 5.3.

5.2 De functies in de paskamer

In de functies in de paskamer hebben de bedrijven in totaal 327 personen in dienst (vakvolwassen werknemers, met een vast of tijdelijk dienstverband of een oproep- of nulurencontract met uw bedrijf, geen leerlingen). Gemiddeld zijn er in de paskamerfuncties 8,2 personen per bedrijf werkzaam. Driekwart van de bedrijven (75%) heeft 0 tot en met 5 paskamermedewerkers in dienst.

Aantal personen in dienst op functies in de paskamer

Aantal medewerkers in de paskamer		
	Aantal	%
0-5	30	75,0%
6-10	6	15,0%
11-20	1	2,5%
21-50	2	5,0%
Meer dan 50	1	2,5%
Totaal	40	100,0%

Tweederde van de medewerkers in de paskamer heeft een op het vak gerichte MBO-4 opleiding gehaald. Een kwart (26%) heeft een op het vak gerichte HBO-opleiding.

Welke beroepsopleidingen hebben deze zelfstandig werkende medewerkers in de paskamer?

<i>Beroepsopleiding</i>	<i>Aantal personen</i>	<i>Percentage</i>
Een op dit vak gerichte mbo-opleiding op niveau 4	221	68%
Een op dit vak gerichte hbo-opleiding van Fontys of een andere relevante HBO-opleiding	85	26%
Een ander diploma op de SEMH-diplomalijst	13	4%
Geen op dit vak gerichte mbo- of hbo-opleiding	2	1%
Onbekend/weet niet	3	1%
Anders, namelijk:	3	1%
<i>Totaal</i>	<i>327</i>	<i>100%</i>

Anders, namelijk

- Alle BCB cursussen (2x)
- MBO met managementopleiding

Van de medewerkers in de paskamer functie hebben 56 medewerkers ook op het vak gerichte cursussen of trainingen gevolgd, zoals BCB-cursussen, cursussen van DHTA of Fontys. Dat is 17% van het totaal aantal medewerkers in de paskamer.

De bedrijven verwachten volgend schooljaar, dus vanaf september 2019, tezamen 7 leerlingen in het bedrijf te zullen opnemen op een BBL-stageplek.

De bedrijven verwachten dat in de rest van 2018 en in 2019 7 medewerkers met functies in de paskamer het bedrijf zullen verlaten.

Men verwacht 18 extra medewerkers voor de paskamer in dienst te zullen nemen in de rest van 2018 en 2019.

De resultaten op de hierboven behandelde vragen zijn samengevat in het schema in paragraaf 5.3.

5.3 Totaaloverzicht

De aantallen werkzame personen, hun opleidingen en de verwachtingen rond in- en uitstroom zijn in onderstaand schema samengevat.

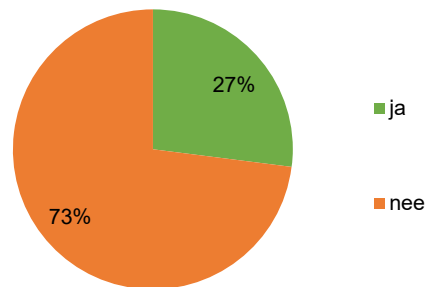
Samenvatting werkzame personen, opleidingsniveau, in- en uitstroom werkplaats en paskamer

	<i>Functies in de werkplaats</i>	<i>Functies in paskamer</i>
Personen in dienst op dit moment	367	327
Gemiddeld per bedrijf	9,2	8,2
Met op het vak gerichte MBO- of HBO opleiding	145 - 330 40% - 90%	322 98%
Met vakgerichte cursussen, waaronder BCB, DHTA, Fontys	99 27%	56 17%
Aantal verwachte BBL leerlingen vanaf september 2019	26 7%	7 2%
Aantal personen dat bedrijf gaat verlaten in rest 2018 en 2019	16 4%	7 2%
Aantal personen dat men in dienst gaat nemen in de rest van 2018 en 2019	19 5%	18 6%

6. Perspectieven voor BBL-leerlingen

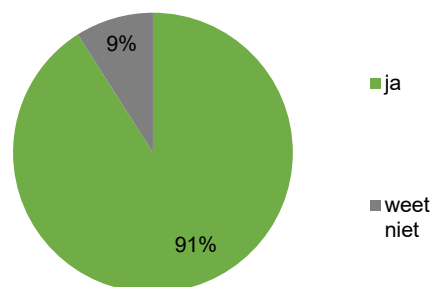
Ruim een kwart van de bedrijven heeft op dit moment BBL-leerlingen in dienst die de opleiding OS bij DHTA volgen.

Heeft u op dit moment BBL-leerlingen in dienst die de opleiding Orthopedisch Schoentechnicus niveau 4 bij DHTA volgen?



Vrijwel alle bedrijven denken deze BBL-leerlingen na het halen van het diploma ook in dienst te zullen nemen.

Denkt u deze leerlingen, indien ze de opleiding halen, aansluitend aan het afronden van de opleiding een volgend dienstverband aan te zullen bieden?

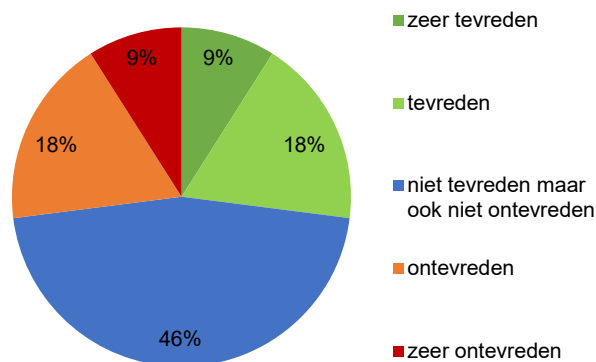


7. Ervaring met en tevredenheid over de beroepsopleidingen

7.1 De MBO-4 opleiding

Ruim een kwart (27%) is tevreden of zeer tevreden over de MBO-4 opleiding Orthopedisch Schoentechnicus van DHTA. Bijna de helft (46%) heeft een neutraal oordeel. 27% is ontevreden of zeer ontevreden.

Hoe tevreden bent u over de huidige MBO niveau 4 opleiding Orthopedisch Schoentechnicus van DHTA?



Bedrijven geven de volgende toelichting bij hun oordeel.

Bij "ontevreden" of "zeer ontevreden":

- De BBL is te traag en heeft te weinig ontwikkeling. Kost te veel tijd, 4 jaar is te lang.
- Het onderwijs is van een matig kennisniveau, traag. Zowel MBO als HBO krijgen na diplomering intern nog 1 á 2 jaar vaste begeleiding.
- De opleiding gaat meer over maatschappelijke vorming dan over de inhoud van het vak. Voor de praktische vaardigheden is beperkte tijd. Na de MBO stuur ik ze naar BCB cursussen voor praktische inhoud.
- De opleiding MBO DHTA is een rampzalig slechte opleiding.
- Heel veel lesuitval, rommelige lessen, verwachtingen onduidelijk, laag lesniveau
- Het niveau van de opleiding is veel te laag. Ik vind dat ze de verschillende werkzaamheden één keer oefenen op school maar daarna wordt er niets mee gedaan. Ik moet ze in de werkplaat nog erg veel leren.

Bij "tevreden", "zeer tevreden" of neutraal:

- Het maatwerk op de leerling is een goede ontwikkeling.
- Ik ben erg blij dat de opleiding er nog is en dat het niveau goed is. Het sluit nog steeds aan bij het bedrijfsleven.
- Ik heb geen zicht op de inhoud van het onderwijs.

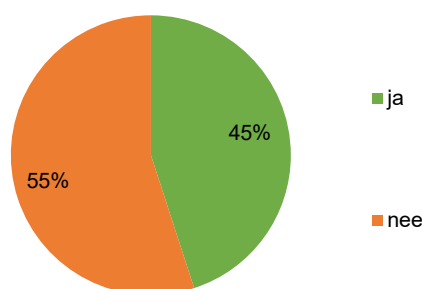
Op de vraag "Waarom heeft u geen leerlingen van de MBO niveau 4 opleiding Orthopedisch Schoentechnicus van DHTA?" geven de bedrijven de volgende antwoorden.

- Er zijn geen leerlingen. (6x)
- Onvoldoende aanmelding. 1,5 jaar gewacht en toen nog geen start.
- Ik wacht op een leerling die graag wil starten.
- Ik wil er graag een. Heb nu iemand die wel wil.
- De leerlingen zijn net allemaal klaar.
- Geen werk genoeg.
- In mijn optiek is knowhow weg bij DHTA, er zit te veel tijd in uitgevallen uurtjes. Het moet gaan om anamnese, communicatie skills en maken van schoen.
- Te laag niveau.

7.2 De HBO-opleidingen

Bijna de helft (45%) van de bedrijven heeft mensen in dienst die een HBO-opleiding gevolgd hebben.

Heeft u mensen in dienst die een HBO-opleiding volgen of gevolgd hebben?



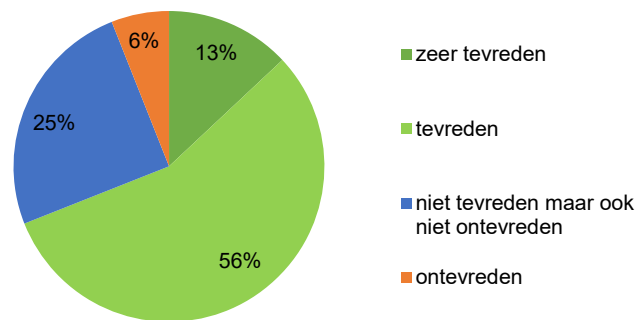
In veel gevallen (14 bedrijven) gaat het om de opleiding Orthopedische Schoentechnologie bij Fontys. Vier bedrijven hebben mensen in dienst met de opleiding Bewegingstechnologie van de Haagse Hogeschool. Twee bedrijven hebben ex-leerlingen van de Thomas Moore Hogeschool in België in dienst.

Welke HBO-opleiding is dit?

<i>Opmerking</i>	<i>Aantal keer genoemd</i>
Fontys Orthopedische Schoentechnologie.	14x
Haagse Hogeschool Bewegingstechnologie.	4x
Thomas Moore Hogeschool in België.	2x
HBO andere richting en daarna BCB cursussen.	1x
HBO Criminologie.	1x
HBO Podotherapie.	1x
Fontys Post HBO OST.	1x
PABO.	1x
Design Academie Eindhoven.	1x

De bedrijven die deze (ex)leerlingen van HBO-opleidingen in dienst hebben zijn over het algemeen tevreden of zeer tevreden over deze opleiding (69%). Een kwart oordeelt neutraal en 6% is ontevreden.

Hoe tevreden bent u over deze HBO-opleiding?



De bedrijven lichten hun antwoord als volgt toe.

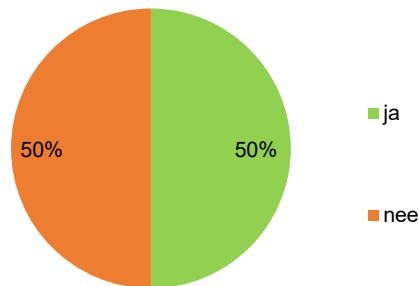
<i>Opmerking</i>	<i>Aantal keer genoemd</i>
Het niveau is goed, maar de praktijkkennis en ervaring ontbreekt.	9x
De vertaalslag naar de werkplaats is probleem, dus van meten naar het product.	2x
Theoretisch goed onderlegd, communicatief sterk, nieuwsgierig. Aanvullend dus BCB cursussen volgen voor de praktijk.	1x
Na de opleiding hebben ze met goede begeleiding in de paskamer de tijd om te rijpen.	1x
HBO Fontys heeft nog nascholing intern. Haagse Hogeschool is lastig ombuigen naar diplomering op dit moment. Design academie heeft veel nieuwe inzichten gegeven binnen ons bedrijf.	1x
Ik ben tevreden over Fontys, de Haagse Hogeschool voldoet niet.	1x

8. Gebruik en tevredenheid bijscholingsaanbod

8.1 De BCB-cursussen

De helft van de bedrijven geeft aan gebruik te maken van de BCB-cursussen van NVOS-Orthobanda.

Maakt u gebruik van de BCB-cursussen van NVOS-Orthobanda?

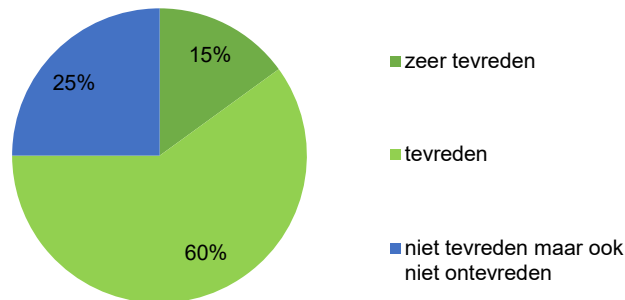


De cursussen die men gebruikt zijn in onderstaand schema weergegeven.

<i>Opmerking</i>	<i>Aantal keer genoemd</i>
Leesten maken.	11x
Supplementen maken.	10x
Maat nemen.	6x
Aanpassing confectieschoen.	5x
Steunzolen maken.	3x
Paskamer medewerker.	2x
Voering schoenen.	2x
Allemaal.	2x
CadCam.	2x
Patronen maken.	2x
Contact met zorgverzekering.	1x
Onderwerk maken.	1x

Driekwart van de bedrijven is tevreden of zeer tevreden over de BCB-cursussen. Een kwart oordeelt neutraal. Er zijn geen ontevreden bedrijven.

Hoe tevreden bent u in het algemeen over deze BCB cursussen?



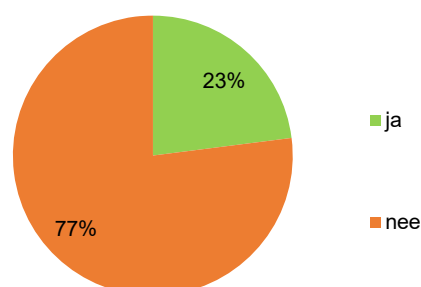
Bedrijven geven hierbij de volgende toelichting.

- De docent die de cursussen geeft, doet dat heel goed. Het niveau bij DHTA is te laag.
- Goede ervaringen, goede vakinhoud en docenten. Organisatie is goed. Mensen groeien na deze cursussen.
- Mensen nemen er de tijd voor. Ik vind het een goed hoog niveau.
- Slagingspercentage is hoog, maar je ziet wel wie er handig is en wie niet.
- Het niveau is goed genoeg. Je moet alleen verder kijken dan je neus lang is. Het is geen diploma MBO of HBO.
- Verschilt met iedere cursus wie hen geeft.
- Het is duur en je mensen moeten ook willen.
- Het is een moeite.... gediplomeerd personeel nogmaals naar een cursus sturen.

8.2 De cursussen van DHTA

Bijna een kwart van de bedrijven (23%) maakt gebruik van de cursussen van DHTA.

Maakt u gebruik van de cursussen van DHTA?

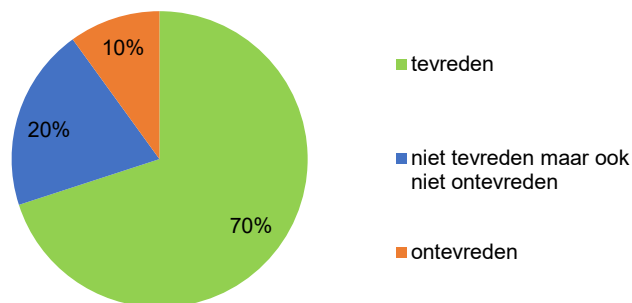


Men gebruikt de volgende cursussen.

- Aanmeettechniek.
- Podologie.
- Orthopedisch schoenmaker.
- Niveau 4.
- Niveau 3.
- Leesten maken.

70% van de bedrijven die DHTA-cursussen gebruiken is tevreden over deze cursussen. Een vijfde van de bedrijven die deze cursussen gebruiken oordeelt neutraal. 10% is ontevreden.

Hoe tevreden bent u in het algemeen over deze DHTA cursussen?



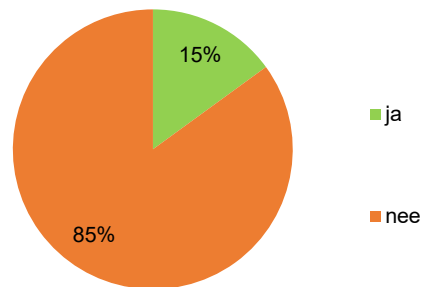
De bedrijven geven hierbij de volgende toelichting.

- Goed uitgelegd.
- Zit goed in elkaar, veel van te leren.
- De inhoud is redelijk vanzelfsprekend.
- Het niveau te laag. Ik heb een cursus praktijkopleider gevolgd maar vond ik ook onvoldoende.

8.3 De cursussen van Fontys

15% van de bedrijven gebruikt de cursussen van Fontys.

Maakt u gebruik van de cursussen van Fontys?

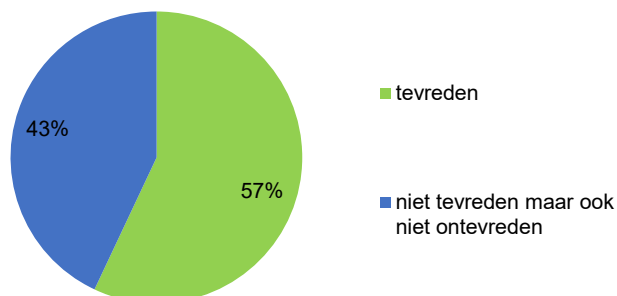


Met gebruik van Fontys de volgende cursussen.

- Communicatie naar klanten. (3x)
- Functie onderzoek.
- Bewegingsleer.

Meer dan de helft (57%) die Fontys-cursussen gebruiken is hier tevreden over. De overige gebruikers oordelen neutraal.

Hoe tevreden bent u in het algemeen over deze cursussen van Fontys?



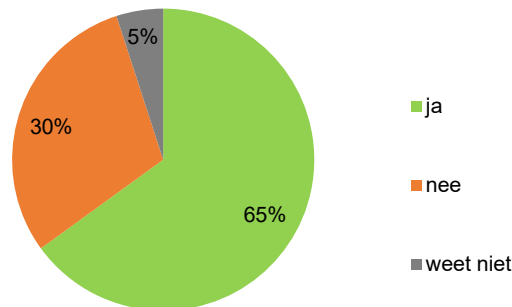
De bedrijven lichten hun oordeel als volgt toe.

- Het is duur en je mensen moeten ook willen.
- Interessant, maar niet veel geleerd.
- Nog geen oordeel. Pas begonnen met cursus.

8.4 Het bijscholingsaanbod in het algemeen

Tweederde van de bedrijven (65%) kan alle cursussen vinden die men nodig heeft. Bijna een derde (30%) kan niet alle bijscholing vinden die men nodig heeft.

Kunt u alle bijscholingscursussen vinden die u nodig heeft om de kennis en vaardigheden van uw personeel op peil te houden?



In het opleidingsaanbod mist men het volgende.

- Cadcam, moderne technologieën, nieuwe ontwikkelingen. (3x)
- Communicatieve vaardigheden, moeilijke casuïstiek, hoe ga je om met claims. (2x)
- Het aanbod is heel mager en je moet heel goed zoeken. Met name medische aspecten, psychologische benadering en innovatie. (2x)
- Probleemgevallen in de paskamer.
- Diepging in specifieke materie (meer post-HBO).
- Eisen zorgverzekeraar. Podotherapie gaat binnen schoentechniek vallen.
- Er is weinig te vinden. Het is echt een zoektocht. Leg op 1 plek neer welke bij- en nascholing komend jaar plaatsvindt. Nu is het niet goed geregeld.
- Op alle niveaus moeten meer vaktechnische docenten komen. Schachten maken gebeurt weinig maar iemand moet het wel kunnen uitleggen.
- Verschil tussen revalidatie en orthopedie. Meer aandacht voor revalidatie.
- Meer cursussen over voetdiagnostiek, voetproblemen bij bepaalde ernstige aandoeningen (kanker). Cursussen waarbij gelet wordt op bepaalde symptomen van aandoeningen. Terminologie in de cursussen is ook beneden peil.
- Als er behoefte is in het bedrijf ontwikkelen we zelf iets. We hebben een docent in de organisatie bedrijf.
- De belofte was dat als je alle certificaten haalde, je in de paskamer mag staan. Dat werkte goed.
- Meer diversiteit in het aanbod van de cursussen.
- De belofte was dat als je alle certificaten haalde, je in de paskamer mag staan. Dat werkte goed.

9. Belangrijke ontwikkelingen in de komende 5 jaar

9.1 Voor de werkplaats

De belangrijkste ontwikkelingen die de behoefte aan kennis en vaardigheden van personeel in de werkplaats zullen beïnvloeden in de komende 5 jaar zijn digitalisering, 3D printen, outsourcing naar het buitenland en het gebruik van Cadcam.

Welke ontwikkelingen gaan de behoefte aan kennis en vaardigheden van uw personeel beïnvloeden in de komende 5 jaar, als het gaat om het werk in de werkplaats?

<i>Opmerking</i>	<i>Aantal keer genoemd</i>
Digitalisering van processen, in zowel ontwerp als productie.	11x
3D printen.	7x
Outsourcing, naar het buitenland. Hierdoor neemt het werk af en verdwijnt kennis.	5x
Cadcam.	3x
Materiaal en constructiekennis wordt steeds belangrijker.	1x
Verschraling van het werk. Kennisniveau door tussenkomt podotherapie naar beneden. Ze moeten elkaar aanvullen maar is andere discipline.	1x
De vraag naar producten wordt groter, grotere concurrentie.	1x
Productiewerk uit de Filipijnen komt terug naar Nederland. Arbeidskrachten worden daar te duur. En het meer fabriceren van halffabricaten.	1x
De techniek gaat vooruit er komen nieuwe kansen en mogelijkheden dus ons werk zal in de toekomst vast veranderen. Maar we moeten wel onze kennis en kunde op niveau houden.	1x
Lean.	1x
Leesten en zolen frezen.	1x
Zelfstandig onderwerpen maken.	1x

Door deze ontwikkelingen wordt met name de volgende kennis en vaardigheden belangrijker:

- Door digitalisering veel meer werkzaamheden via de computer kunnen uitvoeren, zoals leesten maken.
- Cursus printtechniek 3D.
- Technisch onderlegd zijn, weten hoe de techniek in elkaar zit en hoe je het kunt toepassen en beïnvloeden.

Als het gaat om het werk in de werkplaats, welke kennis en vaardigheden worden hiervoor belangrijk in de toekomst?

<i>Opmerking</i>	<i>Aantal keer genoemd</i>
Door digitalisering veel meer werkzaamheden via de computer kunnen uitvoeren, zoals leesten maken.	11x
Cursus printtechniek 3D.	6x
Technisch onderlegd zijn, weten hoe de techniek in elkaar zit en hoe je het kunt toepassen en beïnvloeden.	2x
Grote labels zoals Nike en Adidas custom made maken.	1x
Meer werkdruk, meer kennis van personeel nodig zelf te kunnen vervaardigen.	1x
Vorbereiden op outsourcing door mensen om op te leiden naar werkzaamheden die in het bedrijf zelf gedaan worden.	1x
Werken met digitale dossiers.	1x
Medewerkers moeten een algehele kennis hebben van alle producten die er gemaakt worden!	1x

9.2 Voor de paskamer

Bedrijven verwachten dat het werk in de paskamer met name beïnvloed zal worden door digitalisering, 3D scan aanmeten, 3D printen, het groeiend belang van communicatie met de klant en de omgeving en door de standaardisatie van processen, ingegeven door de zorgverzekeraar.

Welke ontwikkelingen gaan de behoefte aan kennis en vaardigheden van uw personeel beïnvloeden in de komende 5 jaar, als het gaat om het werk in de paskamer?

<i>Opmerking</i>	<i>Aantal keer genoemd</i>
Digitalisering van het proces.	14x
3D scan aanmeten.	11x
Zelf printen in 3D.	3x
Communicatie wordt steeds belangrijker met klanten, artsen en zorgverzekeraars. Meten en objectiveren van problematiek.	3x
Standaardisatie van processen, door de zorgverzekeraar ingegeven.	2x
Internationaal communiceren.	1x
Zodra het kan het uitfrezen van leesten zelf doen i.p.v. uitbesteden.	1x
Het kunnen vertalen van paskamerwerk naar de werkplaats.	1x
Medewerkers die daadwerkelijk kennis van zaken hebben. Vakmensen dus en geen opgeleide knopjesdrukkers waar door er een product komt.	1x

Door deze ontwikkelingen worden voor de paskamer met name bijscholing in nieuwe techniek (digitalisering) en vaardigheden op het gebied van zelfmanagement belangrijker.

Als het gaat om het werk in de paskamer, welke kennis en vaardigheden worden hiervoor belangrijk in de toekomst?

<i>Opmerking</i>	<i>Aantal keer genoemd</i>
Bijscholen in nieuwe technieken, digitalisering. Belangstelling hiervoor hebben en de wil om te leren.	11x
Zelfmanagement, persoonlijk leiderschap.	2x
Ze moeten veel weten over de schoentechniek en dat weten over te brengen aan de klant. De klant wordt steeds mondiger en heeft steeds meer eisen. Leren communiceren is dus erg belangrijk.	1x
Meer onderzoekvaardigheden, meer dossieropbouw en onderbouwing, meer signaleren van problemen op aanpalende disciplines zoals ziekte beelden, huidaandoeningen, revalidatietechnieken.	1x
Het onderhouden van relaties, schrijven van terugkoppelingen, presenteren en beïnvloeden.	1x
Grote labels zoals Nike en Adidas custom made maken.	1x
DHTA en BCB moeten leesten maken 3D aanbieden. Opleidingen lopen achter de ontwikkelingen aan.	1x
Kleine bedrijven kunnen custom made producten maken.	1x
Ambachtsschool moet terug komen.	1x

10. Overige opmerkingen van de bedrijven

De bedrijven kregen de gelegenheid om overige opmerkingen te maken over de arbeidsmarkt, opleidingen en aanverwante zaken. Men reageerde als volgt.

- De opleidingen in de branche vanuit een ander perspectief gaan opzetten. MBO opleiding met de mogelijkheid tot doorstroming naar HBO en Universiteit. Dit traject onderbrengen bij een instituut die de benodigde kennis hiervoor heeft en zo het vak naar een hoger niveau brengen.
- 80% van de omzet wordt gedaan door 10% van de bedrijven. Zij gebruiken medewerkers uit lage loon landen. Deze domineren de visie van de branche en dat is visieloos. Hier moet iets aan gedaan worden.
- Wij zijn een klein bedrijf en willen alles binnen het bedrijf houden. We gaan voor kwaliteit.
- De eisen die zorgverzekeraars stellen om een HBO-er aan te nemen in de paskamer is onredelijk. Ze zijn veel te duur, terwijl een MBO-er veel meer ervaring in het vak heeft.
- Er is een enorm probleem aan het ontstaan. Mensen met HBO worden op een voetstuk geplaatst. Ze mogen alles en van onderuit is er geen doorstroom meer mogelijk.
- Goede doorstroom van MBO naar HBO. HBO in deeltijd zodat medewerker in het bedrijf kan blijven werken.
- Geef ons de gelegenheid om de MBO-er verder op te leiden i.p.v. HBO-ers aan te moeten nemen. Dat wordt een verarming van het vak. De MBO-ers zijn de doeners.
- Het originele plan was goed. Gecertificeerd zijn door alle branchecursussen te halen. Dan heb je HBO niet nodig. MBO-4 met HBO certificaten volstaat.
- Digitale tools worden steeds belangrijker in de paskamer en de werkplaats.
- Ik heb behoefte aan meer duidelijkheid over de HBO-opleiding. Wat doen ze eigenlijk, waar worden ze voor opgeleid. Het zijn in mijn ogen meer onderzoekers dan doeners.
- Ik was stomverbaasd over de slechte manier van lesgeven op het MBO. De opleiding is doodgebloed en dat hebben ze aan zichzelf te danken. Of het is doelbewust gebeurd om aan te sturen op afschaffing.
- bij het gebruik maken van de digitale technieken moet er voor gewaakt worden dat de kennis van het handwerk wel aanwezig blijft. Maar hoeft niet meer op de voorgrond te staan.
- Hoop dat de MBO opleiding blijft bestaan.
- Kies voor kunde, goede docenten en zorg dat er een opleiding blijft bestaan waar mensen dicht bij hun opdracht blijven. Namelijk een goed passende en mooie schoen kunnen maken voor welk probleem dan ook. Succes!